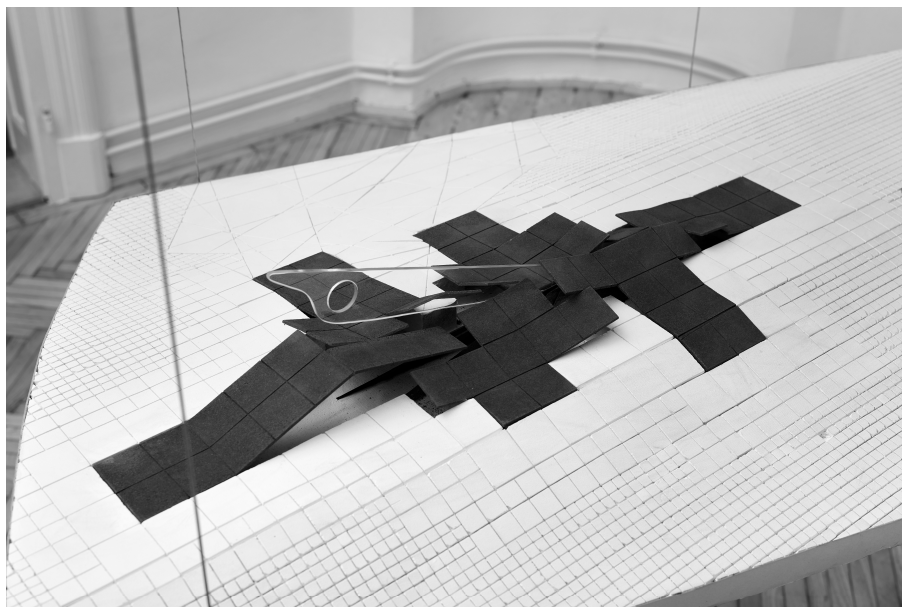

térképe volt kifüggesztve, amelyet Rajk László az Aquincumi Múzeum²⁶ átalakításának tervezésénél használt, csak a kiállítás installálásakor derült fény.

Varsó kiterített, absztrakt látképével szemben kapott helyet Rajk 1956-os érdei emlékműterve. 1956 emléke elválaszthatatlan Rajk politikai és művészeti munkásságától. A párizsi Père-Lachaise temetőben 1988-ban felállított Nagy Imre és mártírtársai szimbolikus síremléke és az 1989-es újratemetés látványterve a Hősök terén²⁷ legismertebb munkái közé tartoznak.

Az érdei 1956-os forradalom és szabadságharc emlékműve 2006-ban meghívásos pályázatra készült. „A forradalom törekeny, látszólag gyenge, áttetszően könnyed lyukas zászlója soha be nem gyógyuló rést szakít a diktatúra vaskalodáján. Csakúgy, mint 1956. október 23-a délutánjának vidám, fiatal tüntetői, szinte a semmiből bukkan elő, pedig mindig ott volt a vas szorításában, és az általa ütött rést a diktatúra soha nem tudta befoltozni” – mutatta be Rajk a tervét a pályázatban, melyet a zsűri végül nem javasolt megvalósításra.

Az 1956-os forradalom szimbólumává vált lyukas zászló motívuma az 1980-as évek elejétől Rajk több alkotásában is megjelenik, olykor egészen absztrakt, rejtett formában. E művészeti gesztusban életének több eseménye – apjának újratemetése 1956. október 6-án, az úgynevezett Nagy Imre-csoporttal gyerekként megélt többéves romániai deportálás emlékei, a kivégzett mártírokkal és a bebörtönzött forradalmárokkal való személyes ismeretség –, valamint a demokratikus ellenzék tagjaként a kommunista diktatúra ellen, a szabadságért és az 1956-os forradalom történelmi emlékezete megőrzéséért folytatott folyamatos küzdelme kapcsolódik össze. A lyu-

²⁶ Rajk László: Aquincumi Múzeum Projekt, új épület és állandó kiállítás, Györgyi Dénes trafó házána átalakítása múzeumává, 2007-2008

²⁷ Bachman Gábor, Rajk László: Catafalque – 1956 mártírjainak dísztemetése, építészeti installáció, Hősök tere, Budapest, 1989